

PROTOCOL DELS PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS D'FGC 2023

1. Antecedents

Cal que les empreses i organitzacions avancin i fomentin un activisme corporatiu que permeti construir referents en la implicació i impuls d'accions que donin resposta als reptes actuals i que contribueixin de manera activa a l'assoliment de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

Amb aquest objectiu, a Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) hem elaborat l'Estratègia d'Activisme d'FGC 2020-2030, que a través de 4 quatre eixos d'actuació i el plantejament de 10 reptes, és el full de ruta que guia l'actuació de l'empresa per accelerar el compliment de l'Agenda 2030 i els 17 ODS en els propers anys i en tres àmbits concrets: mobilització, increment de l'ambició i solucions innovadores.

Els quatre eixos d'actuació de l'Estratègia d'Activisme 2020-2030 d'FGC són: #SerÈtics, #CréixerAmbLesPersones, #TriarElCamíSostenible i #GenerarOportunitats, i sota un repte transversal per al foment de l'Activisme com a cultura corporativa: #JoSocActivista

L'eix #CréixerAmbLesPersones incorpora el repte 2.2. Una empresa on tothom compta, que té com objectiu impulsar processos de cocreació innovadors que permetin la participació, la implicació, la suma de talent i el lideratge participatiu de totes les persones que formen part d'FGC.

Aquest repte té com a objectiu "Impulsar processos de cocreació que, sota l'impuls de lideratges relacionals i participatius, permetin la participació, la implicació i la suma de talent de totes les persones que formen part d'FGC, aconseguint que el 0,5% del pressupost anual d'inversió sigui definit en base als pressupostos participatius a FGC."

En el marc d'aquest projecte, es pretén promoure la participació i implicació de totes les persones d'FGC i dels grups d'interès en la presa de decisions de forma ordenada i sistemàtica. És en aquest punt va néixer la voluntat de dur a terme els pressupostos participatius que es regeixen pels criteris establerts en aquest document.

2. Objectius del procés participatiu

L'objectiu general que persegueix aquest procés participatiu és implicar i fer protagonistes als diferents grups d'interès d'FGC en la decisió sobre l'objecte d'una part del pressupost d'inversió de l'empresa.

I, per aconseguir-ho, es plantegen els següents objectius específics:

1. Integrar al personal d'FGC en la codecisió d'inversions amb afectació interna i a externa a nivell territorial.
2. Integrar a les persones de la resta de grups d'interès d'FGC en la codecisió d'inversions amb afectació territorial.
3. Construir una cultura de participació i d'innovació oberta a través de la pràctica que integri a tots els grups d'interès d'FGC.

4. Fomentar la reflexió sobre les necessitats presents a nivell intern i territorial entorn els serveis oferts per FGC en concret, i la mobilitat en general.

3. Agents implicats

Els agents implicats o a implicar en el procés participatiu són diversos:

- FGC com a impulsor del procés.
- Les persones d'FGC com a creadores i propulsores d'actuacions i inversions a realitzar tant a nivell intern com a les instal·lacions i serveis d'FGC al territori, i com a decisòries finals del destí de la partida d'inversions internes i externes assignada al procés participatiu.
- Les persones usuàries dels serveis d'FGC, així com la ciutadania en general, com a creadores i propulsores d'actuacions i inversions a realitzar a les instal·lacions i serveis d'FGC al territori, i com a decisòries finals del destí de la partida d'inversions externes assignada al procés participatiu.
- L'empresa consultora encarregada de dissenyar el procés, coordinar-lo, facilitar-lo i dinamitzar-lo.

Els òrgans específics que es constituïran per al procés seran els següents:

- La **comissió de coordinació**, formada per persones representants d'FGC i representants de l'empresa consultora. Té les funcions de vetllar pel bon desenvolupament pel procés des de l'inici fins al final.
- La **comissió tècnica de validació** formada per personal tècnic de diferents àrees d'FGC i l'empresa consultora. Té les funcions de realitzar les valoracions tècniques i de viabilitat de les propostes, el filtratge. Aquesta comissió es constituirà un cop finalitzat el procés de presentació de propostes.

4. Principis que regiran el procés

El procés participatiu es regirà pels principis de transparència, publicitat, claredat, accés a la informació, neutralitat institucional, primacia de l'interès col·lectiu, diversitat, debat públic, igualtat i no discriminació, inclusió, eficàcia, protecció de les dades de caràcter personal i rendició de comptes.

Aquests principis constitueixen obligacions per a FGC, drets i garanties per al personal i la ciutadania que participen en el procés participatiu, afavoreixen el protagonisme dels grups d'interès en la presa de decisions respecte del seu entorn directe i promouen la modernització de la gestió pública.

5. Partida destinada als projectes

FGC posa a disposició del procés participatiu una partida màxima de **687.667 €** per a dedicar-la a l'execució de les propostes que surtin escollides dels pressupostos participatius. Aquesta partida s'ajustarà, si convé, a la fase de votacions per atendre possibles reajustaments en el pressupost global d'FGC.

Aquesta partida es distribuirà en base al següent criteri:

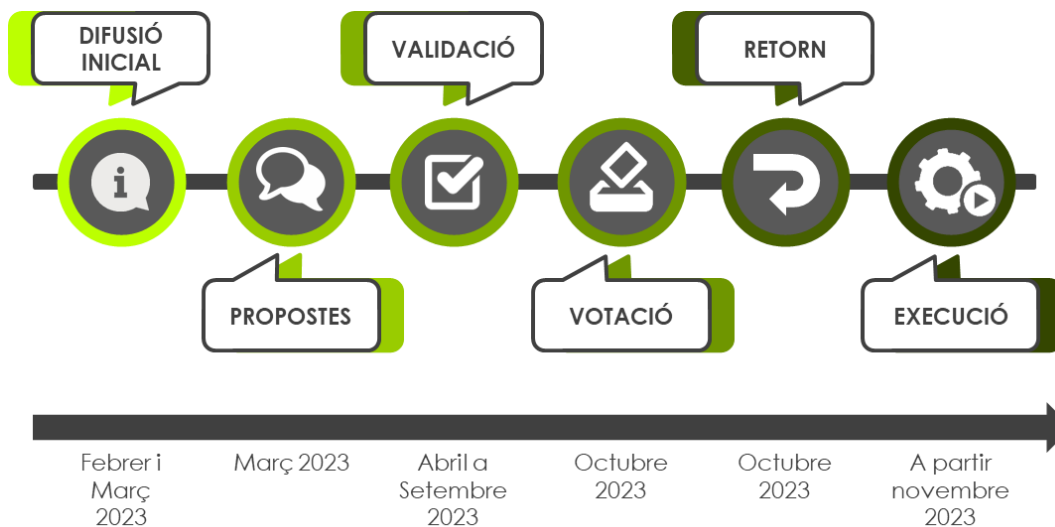
- **171.917 €** (25% del total) per executar propostes que afectin a l'organització i funcionament intern d'FGC, amb una incidència directa en el personal intern.
- **515.750 €** (75% del total) per executar propostes referents a les instal·lacions i serveis d'FGC al territori, amb una incidència directa en la ciutadania i la resta de grups d'interès.

Per tal de garantir que hagi projectes a totes les àrees de inversió es preveu la següent distribució:

Pressupost inversió	Total 0,5%		Externs 75%	Interns 25%
Línies Metropolitanas	561.228	82%	420.921	140.307
Lleida – La Pobla de Segur	60.315	9%	45.236	15.079
Turisme	66.124	9%	49.593	16.531
Total	687.667	100%	515.750	171.917

Aquesta distribució és orientativa i la comissió de coordinació pot prendre la decisió de variar-la en funció de les propostes guanyadores.

6. Les fases del procés

6.1. Difusió inicial

En aquesta fase, l'objectiu principal és el de presentar i donar a conèixer el procés participatiu a tots els grups d'interès d'FGC.

El coneixement és essencial per garantir una participació de qualitat, així com la comprensió total de l'objectiu, estructura i criteris del procés.

A tal efecte, el document del Protocol es difondrà entre el personal d'FGC a través d'una campanya de comunicació interna.

Paral·lelament, s'iniciarà la campanya comunicativa cap a l'exterior per tal que la ciutadania i la resta de grups d'interès puguin conèixer el projecte de Pressupostos Participatius d'FGC vinculats en tot moment a l'Estratègia d'Activisme 2020-2030 d'FGC.

La campanya de comunicació inclourà informació i material gràfic, als webs corporatius i a les xarxes socials, sobre el seguiment dels resultats del processos participatius anteriors que permetin fer una rendició de comptes dels mateixos.

En la comunicació interna i externa s'atendrà especialment a explicar, de la manera més entenedora possible, els criteris que ha de complir una proposta perquè sigui considerada vàlida per la comissió tècnica.

6.2. Propostes

Aquesta fase del procés se centra en l'elaboració i presentació de projectes d'inversions per part del personal i grups d'interès d'FGC.

Les propostes que es presentin podran donar resposta a **dos àmbits diferenciats**:

- L'àmbit intern d'FGC, fent propostes que afectin el treball intern.
- L'àmbit extern del servei, fent propostes que afectin les instal·lacions i els serveis que FGC ofereix a la ciutadania.

Les propostes hauran de seguir els següents **criteris d'acceptació**:

1. Les propostes d'àmbit intern elaborades per personal d'FGC.
2. Les propostes d'àmbit extern elaborades per personal d'FGC i els seus grup d'interès.
3. Referents a inversions. Es considera inversió quan es destina a l'adquisició d'un bé o servei que augmenta el valor de l'empresa (els actius), és a dir, que no es consumeix ni desapareix, sinó que perdura en el temps. Així, el bé o servei ha de tenir una vida útil superior a un any, i si es destina a un bé que ja forma part d'FGC, serà considerat inversió si li allarga la vida útil. Per exemple: arranjaments i adequacions a les dependències de personal, arranjaments a les estacions per millorar el confort dels clients, adequacions de la il·luminació en passos inferiors i entorns d'estacions, instal·lació de nou mobiliari a les estacions o adequació de l'actual (bancs, marquesines ...).
4. Amb un cost màxim de **60.000 €** (IVA exclòs) per a les propostes de subministrament i serveis i de **80.000 €** (IVA exclòs) per a les propostes d'obres i amb uns costos d'exploració assumibles a llarg termini per a garantir la sostenibilitat del projecte.
5. Viables a nivell jurídic i tècnic i compatibles amb l'estratègia empresarial.
6. Incloses dins els àmbits competencials d'FGC.
7. Comportar un benefici tangible ja sigui pel personal o per a la ciutadania.
8. Identificades amb les dades de contacte de la persona que fa la proposta, per poder resoldre possibles dubtes.

Per tal que pugui servir de guia per fer propostes el més adequades possible, a continuació es mostren alguns exemples de propostes que complirien i que no complirien alguns dels anteriors requisits:

EXEMPLES DE PROPOSTES QUE SÍ COMPLIEN ELS REQUISITS A LES ANTERIORS EDICIONS I QUE, PER TANT, ES VAN PODER POSAR A VOTACIÓ:**PROPOSTES INTERNES:**

- *“Millorar l'accés soterrani que uneix l'estació de Rubí i el Centre Operatiu de Rubí”*
- *“Condicionar l'espai d'aparcament als tallers de Sant Boi de Llobregat”*
- *“Adequar sales de reunions amb pissarres digitals”*
- *“Adequar un pàrquing cobert per a bicicletes al Centre Operatiu de Martorell”*
- *“Millorar la sala de descans del Centre de Comandament Integrat”*
- *“Instal·lar un punt verd a la cota 2000 de Port Ainé”*

PROPOSTES EXTERNES:

- *“Millorar un pas per a persones amb mobilitat reduïda a l'estació de Balaguer”*
- *“Emetre píndoles divulgatives a l'interior dels trens”*
- *“Senyalitzar les rutes de Núria fins al cim del Puigmal”*
- *“Millorar la comunicació de la informació d'incidències en diferents idiomes a les estacions”*
- *“Ampliar la marquesina de les vies 1 i 2 de l'estació de Martorell Enllaç”*
- *“Convertir una pista de tennis en pista de pàdel a La Molina”*

EXEMPLES DE PROPOSTES QUE NO COMPLIEN ELS REQUISITS A LES ANTERIORS EDICIONS I QUE, PER TANT, NO ES VAN PODER POSAR A VOTACIÓ:

Perquè no eren viables a nivell tècnic o legal:

- *“Col·locar marquesines per a prevenir de la pluja i el sol tant en la baixada de l'estació a l'andana com en la totalitat de l'andana”.*

Concretament, no era viable tècnicament donat que l'amplada de l'andana és insuficient.

- *“Dotar les estacions principals de fonts per reomplir ampelles d'aigua”*

No era viable tècnicament per motius d'higiene i vandalisme d'acord amb experiències similars com els dispositius de gel hidroalcohòlic.

- *“Renovar i millorar els vestuaris de Pl. Espanya”*

No era viable tècnicament perquè el local estava afectat per les obres d'ampliació de Pl. Espanya.

Perquè no eren inversions:

- *“Recuperar els concerts de música tradicional a l'estiu en diferents espais de l'entorn de Núria, Sant Gil, Santuari, rebuda de viatgers a l'estació”*
- *“Crear una plataforma interna que tingui com a objectiu estimular la pràctica d'activitats esportives i culturals entre els treballadors d'FGC”*
- *“Que els preus dels bitllets dels FGC siguin equitatius entre ells”*
- *“Test de capacitat del personal”*
- *“Descompte de les persones majors de 65 anys, independentment del salari brut”*

Perquè no eren compatibles amb l'estratègia empresarial:

- *“Habilitar una oficina de confecció de pensionistes a la línia Llobregat-Anoia, aprofitant un local comercial d'alguna estació que estigui en desús”*

Concretament, no eren compatibles amb l'estratègia empresarial doncs el model d'FGC és que els clients enviïn les sol·licituds i documentació per altres vies.

- *“Crear un centre d'atenció al client a la Pobla de Segur”*

Concretament, no era compatible amb l'estratègia empresarial doncs el model l'atenció al client presencial, la fan els interventors del tren.

Perquè no eren competència d'FGC, sinó d'altres organismes:

- *“Aprofitar els quilomètrics espais infrautilitzats al marge de les línies fèrries, fora de la urbe de la ciutat, per implementar amples vies per la bici acord amb la gran demanda que actualment hi ha al voltant de les grans urbes com la zona metropolitana de Barcelona”*
- *“Tenir una sala de descans a l'estació de Lleida-Pirineus” o “Instal·lar un punt d'informació a Lleida – Pirineus”* (competència d'ADIF)
- *“Targeta de dos zones ja que visc a Rubí i viatjo amb Metro, Renfe i tren a treballar a Barcelona tots els dies”*

La presentació de les propostes haurà de realitzar-se en base a les següents especificacions:

- Especificacions per a propostes d'àmbit intern:
 - Cada persona treballadora d'FGC podrà presentar un màxim de dues propostes, una d'àmbit intern i una d'àmbit extern.
 - Es podran presentar a través del formulari virtual disponible al portal del personal d'FGC
- Especificacions per a propostes d'àmbit extern:
 - Cada persona usuària dels serveis d'FGC, així com la ciutadania en general, podrà presentar una proposta d'àmbit extern.
 - Es podran presentar a través del formulari del portal participa.gencat.cat
- Especificacions comunes:
 - S'hauran de presentar amb la màxim concreció possible i amb tots els camps del formulari complets. El formulari permetrà adjuntar arxius (presentacions, fotografies, documents de text, etc.) que completin la informació sobre la necessitat a la que dona resposta la proposta, o exemple de la mateixa.

El període de presentació serà **de l'1 al 31 de març de 2023**.

Per a possibles dubtes sobre la presentació de propostes, s'oferirà suport a través del correu electrònic activisme@fgc.cat.

6.3. Validació

En aquesta fase, l'objectiu que es persegueix és el de validar que les propostes presentades compleixen els criteris establerts.

La valoració de totes les propostes la realitzarà la comissió tècnica.

En primer lloc, es realitzarà una depuració de les propostes presentades que permeti, si s'escau, identificar-ne de repetides o d'altres que generin dubtes i que comportin consultes i aclariments a les persones que las han proposat per poder-ne fer una valoració correcta.

Posteriorment, es revisarà que totes les propostes compleixin els criteris d'acceptació, fent un càlcul aproximat del cost que pot suposar cada proposta.

La comissió tècnica tindrà la potestat de descartar propostes que no incloguin una descripció suficientment detallada i justificada o que siguin ambigües.

Els resultats de la valoració tècnica es publicaran a la plataforma participa.gencat.cat i al web corporatiu d'FGC i es comunicaran a les persones que hagin presentat propostes amb un link que dirigeixi al document.

Es disposarà d'un total de 15 dies naturals per, si convé, presentar al·legacions o consultar dubtes entorn els resultats de la validació. Aquestes al·legacions o dubtes caldrà enviar-les a través del correu electrònic activisme@fgc.cat.

El procés de validació es durà a terme entre els mesos **d'abril i setembre de 2023**.

6.4. **Votació**

En aquesta fase es posaran a votació les propostes validades per la comissió tècnica per tal de seleccionar les que finalment s'executaran.

Podran participar en aquesta fase qualsevol persona que formi part dels grups d'interès d'FGC, així com tota la ciutadania resident a Catalunya de 16 anys o més, diferenciant dues votacions segons grup d'interès:

- **Votació de les propostes d'àmbit intern**

En aquest cas, serà el personal d'FGC el que podrà votar el grup de propostes vàlides referents a l'àmbit intern, tenint en compte que són propostes que els afectaran directament.

Per fer-la efectiva, es facilitarà un procés de votació en línia en una plataforma interna que permetrà la participació de tot el personal sense necessitat de registre previ.

Amb l'objectiu de fomentar i facilitar la participació, a banda de la difusió interna d'informació sobre les propostes que passen a votació, es fomentarà la funció de persones facilitadores en el seu cercle de relació.

Cadascuna de les persones treballadores d'FGC haurà de votar un total de tres propostes d'àmbit intern, les que considerin més interessants tenint en compte el benefici comú de les persones que formen part de l'empresa.

- **Votació de les propostes d'àmbit extern**

Tant el personal d'FGC, com tota la ciutadania resident a Catalunya de 16 anys o més, com les persones que formin part de la resta de grups d'interès d'FGC, podran participar de la votació d'aquelles propostes vàlides que facin referència a l'àmbit extern, el del servei que ofereix l'empresa.

En aquest cas, es facilitarà la votació en línia a la ciutadania, previ registre de la persona interessada, al web participa.gencat.cat, i al personal d'FGC a través d'una plataforma interna.

Amb l'objectiu de fomentar i facilitar la participació s'habilitarà una campanya de comunicació per a informar amb detall del procés de registre i votació.

Cada persona podrà votar un total de tres propostes, aquelles que considerin que poden ser més interessants i que puguin donar resposta a necessitats de les activitats i serveis d'FGC al territori o a necessitats dels diferents grups d'interès.

El procés de votacions es durà a terme entre **l'1 i el 22 d'octubre de 2023**.

Després de finalitzat el termini de votació, es realitzarà l'escrutini dels resultats per conèixer les propostes guanyadores, que es seleccionaran en funció del nombre de vots obtinguts i de les partides econòmiques destinades per a cadascun dels àmbits del punt 5é.

En el cas d'empat que pugui provocar que una proposta, amb el mateix nombre de vots que una altra, quedi fora de la selecció per superació de la partida econòmica, serà la comissió de coordinació la que decidirà justificadament la que entrarà com a seleccionada.

En el cas que no es puguin exhaurir les partides previstes, pel fet que la suma dels projectes més votats sobrepassi les mateixes, s'assignaran aquells que per ordre no superin els imports màxims i la quantitat sobrant es destinarà als projectes interns o externs.

La comissió de coordinació podrà decidir la transferència de sobrants de les partides dels projectes que no consumeixen l'import previst, a altres projectes que sobrepassin el cost, sense que aquest fet pugui incrementar el límit màxim global.

6.5. Retorn

El retorn és una fase essencial en qualsevol procés participatiu, ja que permet conèixer l'impacte dels resultats i de la participació.

Per fer aquest retorn es realitzarà una sessió informativa, presencial o virtual segons permeti la situació en aquell moment, adreçada a tots els grups d'interès d'FGC en general i de forma específica a totes les persones que hagin participat en el procés.

D'altra banda, els resultats també es difondran a través dels canals interns i externs de comunicació d'FGC.

En aquesta fase, es facilitarà també la valoració del procés tant a nivell intern com extern amb l'objectiu de recollir propostes de millora per a futures edicions, a través d'un formulari en línia.

La sessió informativa i la valoració del procés es durà a terme en **dues setmanes després de la finalització de les votacions**.

6.6. Execució

Per cada proposta guanyadora, la comissió de seguiment, un cop consultada la direcció de les àrees on s'implantarà aquesta, assignarà una persona de l'àrea responsable de l'execució que s'encarregarà d'informar periòdicament del avanços a la comissió de seguiment.

Durant el procés d'execució es mantindran informades les persones que van fer les propostes per facilitar la seva col·laboració en la execució. A tal efecte, la comissió de seguiment es posarà en contacte amb elles proposant-los-hi i demanant la seva autorització per contactar.

En els supòsits que l'execució final comporti un desviament de més o de menys inversió de la prevista inicialment, la comissió de seguiment haurà d'autoritzar el moviment del romanents entre projectes, tot respectant el límit màxim establert.

Conegudes les propostes guanyadores, els tràmits administratius per poder dur a terme la seva execució **s'iniciaran el mes de novembre de 2023.**